

Blogi: Valvoja ja valvottavat samalla asialla?

24.2.2026

Kirjoittaja

Kirjoittaja Kaisa Forsström työskentelee Finanssivalvonnassa Vakuutusvalvonnan osastopäällikkönä.

Valvoja ja valvottavat samalla asialla?

Valvottavien ja valvojan tavoite on yhteinen. Vastuulliset ja vakavaraiset vakuutussektorien toimijat turvaavat vakuutetut edut. Miksi silti välillä näkemykset eroavat?

Lain soveltaminen on tulkintaa

Laki on lähtökohtaisesti kuten se kirjoitetaan. Kun kuitenkin vain murto-osa vakuutustoiminnankin vastuista ja vaiheista on kirjoitettu säädöksiin auki, suuri osa lain soveltamisesta on tulkintaa. Tätä puolestaan ohjaavat esityöt, oikeuskäytäntö ja muut valvottavien ja valvojan hyvin tuntemat oikeuslähteet.

Tulkintoja tekevät niin valvottavat kuin valvojakin. Usein nämä kohtaavat. Samalla tavallista on, että näkemykset joiltain osin poikkeavat toisistaan. Näitä tilanteita varten meillä on oikeusjärjestelmä, joka linjaa meille tarvittaessa yhteisiä tulkintoja, ja lainsäätäjää, joka tarvittaessa täsmentää kirjoitettua lakia.

Valvojana meillä ei ole näistä kumpaakaan roolia tai valtaa. Meitä ohjaa säädöksiin kirjoitettu ja siitä paras ammattitaitomme pohjalta tehty tulkinta.

Liiketoiminnan tarpeet ohjaavat?

Tunnistamme tarpeet sovittava sääntelyn noudattamisen ja liike-elämän tavoitteiden tarpeet, jotka eivät aina ole täysin yhdensuuntaisia. Monella meistä on myös omaa työkokemusta valvottavista. Valvojan näkökulma on sikäli helpompi, että katsomme vain ensimmäistä eli sääntelyn noudattamista – pysytäänkö niissä raameissa, mitkä sääntely sallii. Näiden rajojen ulkopuolella ei tule liikkua, ja sen valvojana osaltamme pyrimme varmistamaan.

Valvoja antaa kuitenkin suosituksia, nostamme esiin hyviä käytänteitä myös siellä, missä sääntely ei ole ehdotonta ([blogi: Suositus suosittaa, vasta määräys määrää](#)). Tämä on myös usein valvottavien toive – kuulla valvojan kokemuksi ja näkemyksiä siitä, mikä on esimerkiksi hyvää hallintoa tai asianmukaisia menettelytapoja vahvistavaa. Myös näin pyrimme tukemaan vakuutettuja etuja. Suositusten noudattaminen tai noudattamatta jättäminen on aina valvottavan oma päätös. Vastuullisena hyvänä käytäntönä voidaan kuitenkin pitää sitä, että vähintään itselleen perustelee päätöksensä.

Väärinkäsitysten riskiä voidaan minimoida

Vaikka tavoite on yhteinen, valvottavien ja valvojan roolien erot vaikuttavat tilannearvioihin, jopa tulkintoihin. Koska peilaamme toistemme ratkaisuja omien roolimme näkökulmasta, on luonnollista, että välillä syntyy myös väärinkäsityksiä puolin ja toisin. Näiden tilanteiden minimoimiseksi pyrimme olemaan helposti lähestyttäviä, rakentamaan luontevia tilaisuuksia näkemysten vaihtoon ja rakentamaan dialogiin.

Vahinko-, henki-, työeläke- ja työttömyysvakuutustoimijat kokoontuvat vuosittain toimialakohtaisiin valvottavataapaamisiin ajankohtaisasioiden tiimoilta. Isoimpien valvottaviemme kanssa tapaamme lisäksi säännöllisesti vuoden mittaan, ja kaikki valvottavat saavat kutsun valvojan luokse mm. valvonnallisten havaintojen sitä edellyttäessä. Valvontamme ollessa riskiperusteista ja resurssien rajallisia, valvonnalliset tarpeet määräävät yhteydenpidon syklin ja intensiteetin.

Meihin voi olla yhteydessä, kun valvonnan toteutus ja prioriteetit mietityttävät. Keskusteleminen on paras tapa ehkäistä väärinkäsityksiä. Kerromme myös mielellämme valvonnastamme ja sen painopisteistä. Valvottavatiedoilla ja mm. näillä blogeilla pyrimme avaamaan paitsi valvonnallisia näkemyksiä myös valvojan arkea. Haluamme olla ennakoitavia toimissamme. Fivan uutta strategiaa, toimintasuunnitelmaa ja myös vakuutusvalvonnan kohteita on tuoreesti avattu [valvottavatiedoissa](#).

Valvonnan riskiperusteisuutta ei tunneta

Vakuutetut edut, niiden turvaamisen varmistaminen on toimintamme keskiössä. Valvonta-avaruus on lähes ääretön, siksi valvontatoimien kohdentaminen perustuu aina riskiarvioihin. Mitä suurempi riski on vakuutusmarkkinoiden vakaalle toiminnalle ja luotettavuudelle tai kunkin valvottavan vastuulla oleville vakuutetuille eduille, sitä todennäköisemmin kohdennamme siihen valvontaa.

Valvojana pyrimme ennakoimaan, vaikka valvontamme käytännön syistä pääosin onkin jälkikäteistä. Siksi valvomme yhtiöiden sisäisiä toimintoja, kuten vakavaraisuuden varmistamista – valvottavan on pystyttävä kantamaan vastuulleen ottamansa riskit. Sekä hallinnon toimivuutta ml. sisäinen valvonta, valvottavan tapoja varmistaa tehtävässään vaadittavan osaamisen täyttyminen ja menettelytapoja vakuutettuja kohtaan. Näin pyrimme varmistamaan yhtiön oman ennakkollisen havainnoinnin vakuutettuihin etuihin liittyvien riskien osalta. Samalla kohdennamme valvontaan käytössä olevat resurssit tehokkaasti ja valvonnallisesti mahdollisimman vaikuttavasti.

Valvottavien ja valvojan tavoite on yhteinen. Vakuutetut edut on turvattu.